C/2026/3940

1.9.2026.

PREPORUKA VIJEĆA

od 10. srpnja 2026.

o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Švedske

(C/2026/3940)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 ([1]), a posebno njezin članak 3. stavak 3.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ([2]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) U Uredbi (EU) 2024/1263 navode se ciljevi okvira gospodarskog upravljanja, čija je svrha promicanje dobrih i održivih javnih financija, održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Uredbom je propisano da Vijeće i Komisija provode multilateralni nadzor u kontekstu europskog semestra u skladu s ciljevima i zahtjevima utvrđenima u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Europski semestar uključuje i sastavljanje preporuka za pojedine zemlje te nadzor provedbe tih preporuka.

(2) Komisija je 25. studenoga 2025. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2026., u kojem je Švedska utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja ([3]), Preporuku za preporuku Vijeća o ljudskom kapitalu u Europskoj uniji te Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2026., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načela europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 21. travnja 2026. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja ([4]), a 9. ožujka 2026. Zajedničko izvješće o zapošljavanju i Preporuku o ljudskom kapitalu.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) SL C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Preporuka Vijeća od 21. travnja 2026. o ekonomskoj politici europodručja (SL C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Komisija je 29. siječnja 2025. objavila Kompas konkurentnosti, strateški okvir čiji je cilj potaknuti globalnu konkurentnost Unije u sljedećih pet godina. U njemu je utvrđeno da su tri imperativa preobrazbe – inovacije, dekarbonizacija i konkurentnost te sigurnost – ključni stupovi održivog gospodarskog rasta. Otkako je objavljen, Kompas konkurentnosti služi kao temelj za rad u sklopu europskog semestra, čime se osigurava usklađenost ekonomskih politika država članica sa strateškim ciljevima EU-a i omogućuje ujednačen pristup gospodarskom upravljanju, što potiče održiv rast, inovacije i otpornost u cijeloj Uniji.

(4) Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2026. razvijati usporedno sa završnom fazom provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost ([5]). Planovi za oporavak i otpornost, uz financiranje u okviru kohezijske politike, odigrali su ključnu ulogu u ostvarenju prioriteta politika u okviru europskog semestra jer se u tim planovima moralo djelotvorno poraditi na svim ili na znatnom dijelu izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedine zemlje izdanima u nedavnim ciklusima, i te su se preporuke morale uzeti u obzir u programima financiranima u okviru europske kohezijske politike. Kako se Mehanizam za oporavak i otpornost bliži kraju, i dalje je ključno nastaviti s reformama i ulaganjima koji primaju potporu i provode se u okviru tog mehanizma te ih nadograđivati, posebno one koji doprinose svladavanju izazova utvrđenih u preporukama za pojedine zemlje.

(5) Komisija je 3. lipnja 2026. objavila Izvješće za Švedsku za 2026. U njemu je ocijenjen napredak Švedske u smislu preporuka koje su joj upućene 2025. i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Švedske. Na temelju te analize u navedenom su izvješću utvrđeni najhitniji izazovi s kojima se Švedska suočava. Ocijenjen je i napredak Švedske u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina te smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti, kao i napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

(6) Komisija je provela detaljno preispitivanje za Švedsku na temelju članka 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011. Glavni zaključci ocjene službi Komisije o makroekonomskim slabostima za Švedsku za potrebe te uredbe objavljeni su 20. svibnja 2026. ([6]) Komisija je 3. lipnja 2026. zaključila da u Švedskoj više ne postoje makroekonomske neravnoteže. Konkretno, slabosti povezane s njezinim tržištem nekretnina i visokim razinama privatnog duga i dalje su prisutne, ali su u posljednje vrijeme manje izražene. Iako je švedsko gospodarstvo vrlo osjetljivo na kamatne stope zbog raširenih hipotekarnih kredita s promjenjivom kamatnom stopom, pokazalo se otpornim na više kamatne stope 2022. i 2023., što je uzrokovalo pad cijena stambenih nekretnina. Od tada su cijene stambenih nekretnina stabilne i čini se da su manje precijenjene nego prije. Veliki sektor poslovnih nekretnina pokazao je znakove poboljšanog kapaciteta refinanciranja jer su se kamatne stope smanjile, a pristup tržištima kapitala poboljšao. Udio duga kućanstava u BDP-u, koji se smanjivao od pandemije, stabilizirao se 2025. i očekuje se da će ostati stabilan. U budućnosti bi se zbog manjka stambenih nekretnina i blažih zahtjeva za zajmoprimce cijene stambenih nekretnina i zaduženost kućanstava mogli povećati. Banke su i dalje snažne, profitabilne i imaju niske razine neprihodonosnih kredita. Nedavno su poduzete određene mjere kako bi tržište najma nekretnina postalo fleksibilnije, a regulatorni okvir za građevinske dozvole izmijenjen je krajem 2025. U budućnosti bi učinkovito povećanje ponude stambenih nekretnina i otklanjanje poreznih poticaja kojima se potiče kupnja stambenih nekretnina zaduživanjem, te razborita primjena makrobonitetnih mjera pomogli dodatno usporiti rast cijena stambenih nekretnina i trajno smanjiti dug kućanstava. Europski semestar osigurat će okvir za praćenje napretka u reformama u području stanovanja.

([5]) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) Vijeće je 21. siječnja 2025. na temelju ocjene i preporuke Komisije donijelo Preporuku o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Švedske ([7]). Plan se odnosi na razdoblje od 2025. do 2028. i u njemu se utvrđuje ograničenje proračuna u obliku maksimalne stope rasta neto rashoda tijekom četiri godine. Vijeće je preporučilo sljedeće maksimalne stope rasta neto rashoda: 4,0 % u 2025., 4,4 % u 2026., 4,4 % u 2027. i 4,6 % u 2028., što odgovara maksimalnim kumulativnim stopama rasta, izračunanima u odnosu na baznu godinu 2023., od 10,7 % u 2025., 15,5 % u 2026., 20,6 % u 2027. i 26,1 % u 2028.

(8) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i njegove posljedice egzistencijalna su prijetnja Europskoj uniji. Komisija je pozvala države članice da koordinirano zatraže aktivaciju nacionalne klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu radi potpore nastojanjima EU-a da se postigne brzo i znatno povećanje potrošnje za obranu ([8]), a Europsko vijeće taj je prijedlog pozdravilo 6. ožujka 2025. Države članice i dalje mogu zatražiti aktivaciju nacionalne klauzule o odstupanju bilo kad sve do 2028. ako ispunjavaju kriterije iz članka 26. Uredbe (EU) 2024/1263.

(9) Švedska je 30. travnja 2026. dostavila svoje godišnje izvješće o napretku za 2026. ([9]) u kojem izvješćuje o poštovanju preporučenih maksimalnih stopa rasta neto rashoda i provedbi reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u preporukama koje su joj upućene u okviru europskog semestra. U godišnjem izvješću o napretku uzeto je u obzir i polugodišnje izvješće Švedske o napretku postignutom u provedbi njezina plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241.

(10) Rast realnog BDP-a u 2025. iznosio je 1,5 %, a inflacija mjerena HIPC-om 2,6 %. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će se realni BDP povećati za 1,8 % u 2026. i za 2,2 % u 2027. te da će inflacija mjerena HIPC-om iznositi 1,5 % u 2026. i 1,8 % u 2027.

(11) Prema podacima Eurostata ([10]) deficit opće države u Švedskoj se s 1,5 % BDP-a u 2024. smanjio na 1,3 % BDP-a u 2025. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se deficit od 2,8 % BDP-a u 2026. i 2,5 % BDP-a u 2027. Povećanje u 2026. uglavnom je posljedica relativno velike diskrecijske fiskalne potrošnje, posebno u području obrane.

(12) Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike ([11]), koji uključuje rashode financirane na nacionalnoj razini i na razini EU-a, bio je u 2025. kontrakcijski, za 0,3 % BDP-a. Predviđa se da će u 2026. biti ekspanzivan (za 1,9 % BDP-a), a u 2027. kontrakcijski (za 0,6 % BDP-a).

(13) Prema podacima Eurostata ([12]) dug opće države u Švedskoj se s 34,2 % BDP-a krajem 2024. povećao na 35,1 % BDP-a krajem 2025. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se povećanje udjela duga u BDP-u na 36,6 % do kraja 2026. i daljnje povećanje na 37,7 % do kraja 2027. Povećanje udjela duga u 2026. uglavnom je posljedica povećanja deficita.

([7]) Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Švedske (SL C, C/2025/644, 10.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) Komunikacija Komisije o financiranju povećanih rashoda za obranu u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, Bruxelles, 19.3.2025., C (2025) 2000 final.

([9]) Godišnja izvješća o napretku za 2026. dostupna su na sljedećoj poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2026.

([11]) Smjer fiskalne politike definira se kao godišnja promjena odnosnog stanja proračuna opće države. Cilj mu je procijeniti ekonomski impuls koji proizlazi iz fiskalnih politika, onih koje financira država i onih koje se financiraju iz proračuna EU-a. Smjer fiskalne politike mjeri se kao razlika između (i) srednjoročnog potencijalnog rasta i (ii) promjene primarnih rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda te uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratnim sredstvima) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije.

([12]) Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2026.

(14) Prema podacima Eurostata ([13]) ukupni rashodi opće države za obranu u Švedskoj iznosili su 2,9 % BDP-a u 2025. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će u 2026. iznositi 3,8 % BDP-a ([14]).

(15) Unija se nastavlja suočavati s rizicima od poremećaja u opskrbi energijom i povećane nestabilnosti cijena, a stanje dodatno pogoršavaju geopolitičke napetosti koje utječu na globalna tržišta nafte i plina. Iskustvo stečeno tijekom energetske krize 2022. i 2023. pokazalo je da opsežne, neciljane mjere podrazumijevaju velike fiskalne troškove i da su društveno i gospodarski neučinkovite. Od izbijanja rata na Bliskom istoku u veljači 2026. Švedska je donijela mjere fiskalne politike za ublažavanje posljedica visokih cijena energije na kućanstva i poduzeća. To uključuje neciljana smanjenja trošarina na benzin i dizelsko gorivo koja istječu 30. rujna odnosno 30. studenoga 2026. te neciljanu *ex post* novčanu potporu kućanstvima za troškove plina i električne energije nastale u siječnju i veljači 2026. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će fiskalni trošak tih mjera u 2026. iznositi 0,2 % BDP-a ([15]). Prema procjenama Komisije, kad bi te mjere ostale na snazi do kraja 2026., njihov bi fiskalni trošak u 2026. iznosio 0,4 % BDP-a.

(16) Na temelju Komisijinih izračuna neto rashodi u Švedskoj povećali su se za 2,2 % u 2025. i kumulativno za 8,2 % u 2024. i 2025. Rast neto rashoda u 2025. niži je od preporučene maksimalne stope rasta. Razmatraju li se 2024. i 2025. zajedno, i kumulativna stopa rasta neto rashoda niža je od preporučene maksimalne stope rasta.

(17) Na temelju Komisijinih izračuna predviđa se da će se neto rashodi u Švedskoj povećati za 6,5 % u 2026. i kumulativno za 15,3 % u 2024., 2025. i 2026. Predviđa se da će rast neto rashoda u 2026. biti iznad preporučene maksimalne stope rasta, što odgovara odstupanju od 1,0 % BDP-a na godišnjoj razini. Razmatraju li se 2024., 2025. i 2026. zajedno, predviđena kumulativna stopa rasta neto rashoda niža je od preporučene maksimalne stope rasta. Sustavno, smisleno i pravodobno uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih relevantnih dionika ostaje ključno za osiguravanje opće odgovornosti za uspješnu provedbu Unijinih instrumenata financiranja, kao i u kontekstu europskog semestra.

(18) Provedba programa kohezijske politike, koja obuhvaća potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Fonda za pravednu tranziciju (FPT) i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) u Švedskoj, brža je od prosjeka EU-a i kad je riječ o odabiru projekata i kad je riječ o plaćanjima. Važno je zadržati postojeći zamah i maksimalno povećati učinak ulaganja na terenu. Švedska već poduzima mjere za poticanje konkurentnosti i rasta u okviru svojih programa kohezijske politike. Međutim, nekim će područjima možda trebati posvetiti dodatnu pozornost u provedbi, kao što su održivi urbani razvoj i kružno gospodarstvo. Bitno je osigurati da se nova ulaganja koja je Švedska utvrdila u svojem preispitivanju fondova kohezijske politike u sredini programskog razdoblja, posebno ulaganja povezana s pet prioriteta iz Uredbe o preispitivanju u sredini programskog razdoblja ([16]), provode brzo i djelotvorno.

([13]) Eurostat, državni rashodi prema klasifikaciji funkcija države (COFOG).

([14]) NATO-ova definicija potrošnje za obranu razlikuje se od definicije iz klasifikacije funkcija države (COFOG). Osim toga, mogle bi postojati razlike zbog vremena evidentiranja rashoda, posebno za vojnu opremu, jer se u izvješćima NATO-a ne slijede pravila iz nacionalnih računa za vrijeme evidentiranja.

([15]) Uzeto je u obzir stanje na datum zaključenja Komisijine proljetne prognoze 2026. (4. svibnja 2026.).

([16]) Uredba (EU) 2025/1914 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2025. o izmjeni uredaba (EU) 2021/1058 i (EU) 2021/1056 u pogledu posebnih mjera za svladavanje strateških izazova u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

(19) Švedska se suočava s nekoliko izazova koji se odnose na tržište stambenih nekretnina i visoke razine duga, smanjenje emisija stakleničkih plinova, uvođenje energije iz obnovljivih izvora povezano s ograničenjem kapaciteta elektroenergetske mreže i prijenosa, obrazovni sustav i sve slabije obrazovne ishode učenika te nedostatak vještina, koji su najizraženiji kod osoba u nepovoljnom socioekonomskom položaju i onih migrantskog podrijetla.

(20) Švedsko tržište najma nekretnina strogo je regulirano i podijeljeno na stanove s reguliranim najamninama koje su niže od tržišnih i novije objekte s najamninama koje su usklađene s tržištem. Ta struktura stvara duge liste čekanja za stanove s reguliranim najamninama s ograničenim mehanizmima raspodjele za one kojima je pomoć najpotrebnija, otežava izgradnju stambenih objekata i ograničava mobilnost radne snage. Podaci o građevinskim dozvolama potvrđuju ozbiljnost recesije u građevinarstvu i upućuju na stabilizaciju na niskim razinama. Kako bi se spriječilo povećanje jaza u ponudi stambenih nekretnina trebalo bi povećati izgradnju, posebno u urbanim područjima, te nastojati smanjiti prosječno vrijeme potrebno za prostorno planiranje i izdavanje dozvola, što se nastavlja na nedavne napore u tom području i proširuje ih. Razine privatnog duga među najvišima su u EU-u. Povoljno oporezivanje hipotekarnih kredita, posebno znatne olakšice za hipotekarne kamate, i dalje osigurava opsežne poticaje za zaduživanje kućanstava. Učinkovitim reformama mogli bi se smanjiti poticaji za akumulaciju duga i poboljšati priuštivost.

(21) Uz svoje postojeće politike Švedska nije na dobrom putu da ostvari svoje ciljeve EU-a za 2030. o smanjenju emisija stakleničkih plinova. Emisije stakleničkih plinova u zemlji povećale su se 2024., prije svega zbog cestovnog prometa i necestovne mobilne mehanizacije. Taj nedostatak ponajprije je odraz nedavnih promjena politika, među ostalim manjih obveza miješanja biogoriva i smanjenja poreza na tekuća goriva, koji su doveli do povećanja emisija stakleničkih plinova. Osim toga, čini se da uklanjanje ugljika u Švedskoj nije dovoljno za postizanje cilja EU-a za 2030. u pogledu uporabe zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva. Za postizanje tih ciljeva bile bi potrebne daljnje mjere politike, kao što su oporezivanje goriva i poticaji za održivo gospodarenje šumama.

(22) Švedska je i dalje država članica s najvećim udjelom obnovljivih izvora energije u krajnjoj potrošnji energije. Međutim, ograničenja kapaciteta elektroenergetske mreže i prijenosa otežavaju daljnje uvođenje obnovljivih izvora energije. Uklanjanje tih ograničenja je ključno jer se očekuje da će se krajnja potrošnja električne energije u Švedskoj do 2045. znatno povećati zbog povećanih potreba za elektrifikacijom industrije i prometa. Poboljšanje pristupa neiskorištenom potencijalu Švedske za energiju iz obnovljivih izvora moglo bi se iskoristiti za tekuću elektrifikaciju industrije na jugu Švedske i poduprijeti inovativan, zelen industrijski razvoj i dekarbonizaciju na sjeveru.

(23) Postojeći postupci izdavanja dozvola otežavaju nove velike projekte u području čiste industrije i širenje kapaciteta Švedske za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Dugotrajni i složeni postupci među ostalim stvaraju neizvjesnost u pogledu ulaganja te otežavaju uvođenje projekata u području energije vjetra na moru i na kopnu. Za Švedsku bi bilo korisno proširiti i nadograditi nedavno donesene ciljano usmjerene lokalne programe nadoknade te dodatno smanjiti prepreke koje proizlaze iz neučinkovitih postupaka izdavanja dozvola i prava općina na veto.

(24) S obzirom na presudnu ulogu ljudskog kapitala u povećanju konkurentnosti i strateške autonomije Unije, Vijeće je 2026. državama članicama preporučilo da poduzmu mjere za hitno prevladavanje strukturnih izazova povezanih s ljudskim kapitalom u području vještina, obrazovanja i osposobljavanja, koji koče konkurentnost. Preporuke za pojedinu zemlju upućene Švedskoj 2026. mogu doprinijeti provedbi Preporuke Vijeća o ljudskom kapitalu u Uniji.

(25) Iako su švedski učenici uspješniji od prosjeka EU-a u području osnovnih i digitalnih vještina, obrazovni ishodi u području osnovnih vještina u padu su od 2018. ([17]) Školski sustav ne osigurava pravednost, što je vidljivo po tome da su slabiji rezultati u osnovnim vještinama posebno izraženi kod učenika migrantskog podrijetla ili onih u nepovoljnom socioekonomskom položaju, za koje je i vjerojatnije da će biti koncentrirani u određenim školama. Učenici u nepovoljnom položaju ujedno su nedovoljno zastupljeni u privatnim školama, koje su u prosjeku velikodušnije pri ocjenjivanju i čiji učenici zato imaju veće mogućnosti da se kvalificiraju za daljnje školovanje. Znatan udio učenika završava obveznu školu s preslabim ili nepotpunim ocjenama, zbog čega ne mogu ispuniti uvjete za izravan upis u višu srednju školu koja slijedi nacionalni program. Nedostatak kvalificiranih učitelja i nastavnika, osobito u školama te ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju s velikim brojem učenika u nepovoljnom položaju, predstavlja rizik za kvalitetu i pravednost obrazovnog sustava i dodatno pogoršava sve lošije obrazovne ishode. Švedska bi imala koristi od nastavka nedavnih prijedloga reformi kojima se nastoje ukloniti temeljni uzroci negativnih trendova u pogledu pravednosti i uspješnosti.

(26) Unatoč naporima, manjak radne snage i vještina i dalje je prisutan u određenim sektorima i zanimanjima, kao što su zdravstvo, informatička i obrazovna zanimanja, a dodatno ga pogoršavaju neusklađenost obrazovanja i osposobljavanja s potrebama na tržištu rada. To negativno utječe na konkurentnost Švedske te uzrokuje strukturnu nezaposlenost. U nekoliko regija, npr. u sjevernim rijetko naseljenim regijama prisutan je manjak radne snage, dok u drugim regijama postoji višak radne snage, što pokazuje da je potrebno poboljšati mobilnost radne snage te poboljšati javne usluge i infrastrukturu kako bi se radnicima omogućilo da presele u regije u kojima dostupne mogućnosti zapošljavanja bolje odgovaraju njihovim vještinama. Unatoč sve većem sudjelovanju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO), Švedska se i dalje suočava s izazovima u prilagodbi potrebama tržišta rada, a postotak osoba s diplomom koje rade na radnim mjestima koja odgovaraju njihovu obrazovanju i osposobljavanju se smanjuje. Učinak mjera koje su poduzete kako bi se osigurala brža integracija osoba iz ranjivih skupina na tržište rada, posebno osoba u nepovoljnom položaju i osoba migrantskog podrijetla, dosad je bio ograničen, a Švedska i dalje ima najveću stopu nezaposlenosti u EU-u osoba rođenih izvan EU-a. Niži stupanj obrazovanja i ograničene vještine osoba iz ranjivih skupina dodatno smanjuju njihovu zapošljivost,

PREPORUČUJE da Švedska u 2026. i 2027. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Osigurati da neto rashodi poštuju maksimalne stope rasta koje je Vijeće preporučilo 21. siječnja 2025. s obzirom na značajno odstupanje koje je Komisija predvidjela za 2026. u odnosu na preporučenu gornju granicu neto rashoda. Povećati obrambenu pripravnost i pritom osigurati održivost duga i učinkovitost potrošnje te postupnu prilagodbu proračuna u skladu sa strukturno većom potrošnjom za obranu. Osigurati da mjere poduzete za ublažavanje posljedica povećanja cijena energije budu privremene i usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava ili zadovoljavanje potreba energetski intenzivnih poduzeća, održavaju poticaje za uštedu energije i da je njihov fiskalni trošak u skladu s obvezama koje proizlaze iz fiskalnog okvira EU-a.

2. Osigurati kontinuitet reformi i ulaganja koji se provode u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Održati zamah u provedbi programâ kohezijske politike, na temelju, ovisno o slučaju, preraspodjele na strateške prioritete dogovorene u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja i fleksibilnosti predviđenih u okviru kohezijske politike.

3. Povećati učinkovitost tržišta stambenih nekretnina, među ostalim uvođenjem reformi na tržištu najma nekretnina. Poticati ulaganja u stanogradnju i ukloniti strukturne prepreke kako bi se ublažio manjak, posebno u urbanim područjima. Smanjiti poticaje za akumulaciju duga, među ostalim ukidanjem ili smanjenjem poreznog odbitka za kamate na hipotekarne kredite.

4. Osigurati ostvarivanje ciljeva koji se odnose na smanjenje i uklanjanje emisija stakleničkih plinova, posebno smanjenjem emisija iz cestovnog prometa. Proširiti i nadograditi mreže za prijenos energije. Ubrzati i pojednostavniti postupke izdavanja dozvola za uvođenje energije iz obnovljivih izvora, posebno za energiju vjetra na moru i kopnu.

([17]) Prema rezultatima PISA-e.

5. Poboljšati obrazovne ishode, posebno učenika u nepovoljnom socioekonomskom položaju i učenika migrantskog podrijetla, otkloniti problem manjka kvalificiranih nastavnika i osigurati pravednost u školskom sustavu. Razvijati vještine radne snage i riješiti problem nedostatka i neusklađenosti vještina ciljanim mjerama politike, uključujući aktivne mjere politike tržišta rada, te potporom i poticajima za poboljšanje integracije na tržište rada, posebno osoba u nepovoljnom socioekonomskom položaju i osoba migrantskog podrijetla.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

S. HARRIS